

Rukoussanoja 2 – *Proseukhomai*

Tätä sanaa ei löydy Johanneksen evankeliumista.– Vastaavat sanat ovat: *proskyneō* (esiintyy kuusi kertaa) ja *erotaō* (esiintyy viisi kertaa).

Novum sanakirja:

”Verbiä *proseukhomai* (3794), joka merkitsee rukoilemista tai avuksi huutamista, käytetään Ut:ssa aina rukouksesta Jumalalle, ja se onkin yleisin sana tässä yhteydessä. Substantiivi *proseukhē* merkitsee rukousta Jumalalle tai paikkaa, jossa rukoillaan (Apt 16:13,16). Verbi esiintyy 85 kertaa ja substantiivi 37 kertaa Ut:ssa.

Rukous kuvataan Ut:ssa kaksinpuheluksi, jossa rukoilija itse puhuu Jumalalle ja samalla kuuntelee, mitä Jumalalla on sanottavana. Jeesus opetti oppilailleen, että heidän tuli lähestyä Jumalaa Isänä (Matt 6:6-9; Luuk 11:2), ja rukoillessaan tulla Jumalan luo yhtä luottavaisina kuin lapsi isänsä luo. Rukoileva uskoo, että hänen pyyntönsä kuullaan (Mark 11:24), ja Ut:ssa on lukuisia esimerkkejä tapauksista, joissa käy selvästi ilmi, että Jumala ottaa vastaan ja kuulee rukoukset. Raamatussa on runsaasti voimakkaita kehotuksia rukoilla (esim. Matt 7:7; Fil 4:6).”

Matteus 14:22–25

22. Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa.

23. Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksinäisyyteen, **rukoilemaan**. Ja kun ilta tuli, oli hän siellä yksinänsä.

24. Mutta venhe oli jo monen vakomitan päässä maasta, aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen.

25. Ja neljännellä yövartiolla Jeesus tuli heidän tykönsä kävelen järven päällä.

Markus 1:35

35. Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän **rukoili**.

Luukas 6:12 ja 13

12. Niin tapahtui niinä päivinä, että hän lähti vuorelle **rukoilemaan**; ja hän oli siellä kaiken yötä **rukoillen** (*proseukhē*) Jumalaa.

13. Ja päivän tultua hän kutsui tykönsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen:

Luukas 9:28–36

28. Noin kahdeksan päivää sen jälkeen kuin hän oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle **rukoilemaan**.

29. Ja hänen **rukoillessaan** hänen kasvojensa näkö muuttui, ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi.

30. Ja katso, hänen kanssaan puhui kaksi miestä, ja ne olivat Mooses ja Elias.

31. He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismenostansa, jonka hän oli saattava täytäntöön Jerusalemissa.

32. Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssansa, olivat unen raskauttamia; mutta kun he siitä heräsivät, näkivät he hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisoivat hänen luonansa.

33. Ja kun nämä olivat eroamassa hänestä, sanoi Pietari Jeesukselle: "Mestari, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi". Mutta hän ei tiennyt, mitä sanoi.

34. Ja hänen tätä sanoessaan tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen.

35. Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun Poikani, se valittu; kuulkaa häntä".

36. Ja äänen kuuluessa he huomasivat Jeesuksen olevan yksin. Ja he olivat siitä vaiti eivätkä niinä päivinä ilmoittaneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet.

1455. ἔκστασις, ekstasis (f.)

hurmos, haltiotila, ekstaasi; hämmästyminen (ekstasi) saattaa joku pois (tolaltaan), hämmästyttää 1664)

1. ἔκστασις	yks. nom.
2. ἐκστάσεως	yks. gen.
3. ἐκστάσει	yks. dat.

Mark 16:8/1, Apt 3:10/2, 11:5/3.†

Syn. 2061, 3879.

Thayer:n määritelmä (S1611):

- 1) any casting down of a thing from its proper place or state, displacement—
jonkin asian minkä tahansa lainen ”alas heittäminen” pois sen oikeasta paikasta tai asemasta, siirtäminen, pakkosiirto
- 2) a throwing of the mind out of its normal state, alienation of mind, whether such as makes a lunatic or that of a man who by some sudden emotion is transported as it were out of himself, so that in this rapt condition, although he is awake, his mind is drawn off from all surrounding objects and wholly fixed on things divine that he sees nothing but the forms and images lying within, and thinks that he perceives with his bodily eyes and ears realities shown him by God.—

Mielen sysääminen pois normaalista tilasta, mielen vieraannuttaminen, joko sellainen, jonka seurauksena jostakusta tulee mielipuoli, tai sellainen, jossa ihminen on siirretty jonkin äkillisen tuntemuksen toimesta ikään kuin itsensä ulkopuolelle, niin että tässä ulkomaailmassa tilassa, vaikka hän onkin hereillä, hänen mielensä huomio on vedetty pois kaikista ympäröivistä asioista ja täysin kiinnitetty jumalallisiin asioihin, niin ettei hän näe mitään muuta kuin mieleessään olevia asioita ja mielikuvia, ja ajattelee havaitsevansa ruumiillisilla silmillään ja korvillaan niitä todellisuuksia, joita Jumala hänelle näyttää.

- 3) amazement, the state of one who, either owing to the importance or the novelty of an event, is thrown into a state of blended fear and wonderment–

hämmästyks, sellainen tila, jossa joku (henkilö) joko johtuen tapahtuman tärkeydestä tai uutuudesta, on sysätty pelonsekaiseen ihmetykseen

Markus 5:41–43

41. Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talita kuum!" Se on käännettynä: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse.

42. Ja heti tyttö nousi ja käveli. Sillä hän oli kaksitoistavuotias. Ja he joutuivat suuren **hämmästyksen (ekstasis)** valtaan.

43. Ja hän kielsi ankarasti heitä antamasta kenellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää.

Markus 16:6–8

6. Mutta hän (*enkeli*) sanoi heille (*Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome*): "Älkää peljästykö; te etsitte Jeesusta, Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut ylös (*siltä alustalta, jonka päällä hän makasi*); ei hän ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon he hänet panivat.

7. Mutta menkää ja sanokaa hänen opetuslapsillensa ja Pietarille: 'Hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä, niinkuin hän teille sanoi.'

8. Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus (*–pelko*) ja **hämmästyks (ekstasis)**, eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

Apostolien teot 10:1–17

1. Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa.

2. Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili (*deomai*) alati Jumalaa.

3. Hän näki selvästi näyssä, noin yhdeksännellä hetkellä päivästä, Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Kornelius!"

4. Tämä loi katseensa häneen ja sanoi peljästyneenä: "Mikä on, Herra?" Enkeli sanoi hänelle: "Sinun rukouksesi (*proseukhē*) ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

5. Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan eräs Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;

6. hän majailee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla."

7. Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tämä kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotamiehen uskollisimpiensa joukosta

8. ja kertoi heille kaikki ja lähetti heidät Joppeen.

9. Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi Pietari noin kuudennen hetken vaiheilla katolle **rukoilemaan**.

10. Ja hänen tuli nälkä, ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui **hurmoksiin (ekstasis)**.

11. Ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, joka neljästä kulmastaan laskettiin maahan.

12. Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja.

13. Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle: "Nouse, Pietari, teurasta ja syö".
14. Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra; sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista".
15. Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi".
16. Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia otettiin kohta ylös taivaaseen.
17. Ja kun Pietari oli epätietoinen siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisoivat portilla

Apostolien teot 11:1–18

1. Ja apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.
2. Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin, ahdistelivat ympärileikatut häntä
3. sanoen: "Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa".
4. Niin Pietari selitti heille alusta alkaen asiat järjestänsä ja sanoi:
5. "Minä olin Joppen kaupungissa ja rukoilin (*proseukhē*); silloin minä näin hurmoksissa (*ekstasis*) näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli aivan minun eteeni.
6. Ja kun minä katsoin sitä tarkasti, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja.
7. Ja minä kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö'.
8. Mutta minä sanoin: 'En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan minun suuhuni tullut'.
9. Niin vastasi ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi'.
10. Ja tämä tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas ylös taivaaseen.
11. Ja katso, samassa seisoivat sen talon edessä, jossa me olimme, kolme miestä, jotka Kesareasta oli lähetetty minun luokseni.
12. Ja Henki käski minun mennä arvelematta heidän kanssansa; ja myös nämä kuusi veljeä lähtivät minun kanssani. Me menimme sen miehen taloon,
13. ja hän kertoi meille, kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: 'Lähetä Joppeen noutamaan Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;
14. hän on puhuva sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, ja koko sinun perhekuntasi'.
15. Ja kun minä rupesin puhumaan, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin alussa meidänkin päällemme.
16. Silloin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä'.
17. Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?"
18. Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi".

Paavali kertoo juutalaisille Jerusalemissa matkastaan Damaskoon jne.:

Apostolien teot 22:12–22

12. Ja eräs mies, hurskas lain mukaan, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyvää,
13. tuli minun tyköni, astui eteeni ja sanoi minulle: 'Saul, veljeni, saa näkösi jälleen'. Ja sillä hetkellä minä sain näköni ja katsoin häneen.
14. Niin hän (*Ananias*) sanoi: 'Meidän isiemme Jumala on valinnut sinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen;
15. sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todistaja, mitä olet nähnyt ja kuullut.
16. Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.'
17. Kun olin palannut Jerusalemiin, tapahtui minun **rukoillessani** (*proseukhomai*) pyhäkössä, että minä jouduin **hurmoksiin** (*ekstasis*)
18. ja näin hänet (*Jeesuksen Kristuksen*). Ja hän sanoi minulle: 'Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan sinun todistustasi minusta'.
19. Ja minä sanoin: 'Herra, he tietävät itse, että minä panin vankeuteen ja ruoskitin jokaisessa synagoogassa niitä, jotka uskoivat sinuun.
20. Ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioin hänen surmaajainsa vaatteita.'
21. Ja hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain tykö'."
22. Tähän sanaan asti he kuuntelivat häntä; mutta silloin he korottivat äänensä ja sanoivat: "Pois maan päältä tuommoinen! Sillä ei hän saa elää."

Efesolaiskirje 1:15–23

15. Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja teidän rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan,
16. en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä **rukouksissani** (*proseukhē*),
17. että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden (*loistavan suurenmoisen upeuden*) Isä, antaisi teille hengen: **se on viisautta ja ilmestystä hänen tuntemisessaan**
18. ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että näkisitte, mikä on hänen kutsumisensa toivo ja mikä *on* hänen perintönsä kirkkauden (*loistavan suurenmoisen upeuden*) rikkaus pyhissä
19. ja mikä *on* hänen *potentiaalisen* voimansa ylivertaisen *suuri* valtavuus meitä uskovia kohtaan sen hänen *toimivan* voimansa *totaalisen* väkevyyden vaikutuksen mukaan,
20. jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet *istumaan* oikealle puolellensa taivaallisissa,
21. korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja *potentiaalista* voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa (*aikakaudessa*), vaan myös tulevassa.
22. Ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle ja antanut hänet pääksi koko seurakunnalle,
23. joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää.

Efesolaiskirje 6:10 ja 18

10. Lopuksi, vahvistukaa Herrassa ja hänen (*toimivan*) väkevyytensä (*totaalisessa*) voimassa.

18. Ja tehkää tämä kaikella **rukouksella** (*proseukhē*) ja anomisella, **rukoillen** (*proseukhomai*) joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta;